

[Poul Nielsen.]

udbetale et tilskud på 7 mill. kr. mere, det vil sige, at beløbsrammen således er udvidet fra 5 mill. kr. til 12 mill. kr. Disse 7 mill. kr. skulle altså udbetales som et tilskud til de yngre landmænd de første år med selvstændig drift, alt under forudsætning af at de opfylder de betingelser, som loven nu engang stiller med hensyn til alder og med hensyn til, at de har landbrug som hovederhverv.

Der har været sagt meget om det forlig, som regeringen sluttede med landbrugs-erhvervet, og det er jo ikke blide ord, der er faldet i denne forbindelse. Jeg skal ved denne lejlighed helt afholde mig fra at kommentere dette. Jeg vil blot sige, at de 7 mill. kr., som nu foreslås stillet til rådighed, i hvert fald er et af resultaterne af det forlig, der kom i stand mellem regeringen og landbrugets organisationer, og jeg synes, at her i hvert fald er et område, som vi kan pege på er meget positivt.

Fra mit partis side kan vi fuldt ud tilslutte os lovforslaget. Vi erkender vist alle de store vanskeligheder, landbruget er ude i, uforskyldt, delvis på grund af den markedsopdeling, vi har her i Europa, og disse vanskeligheder gælder jo ikke mindst for de unge, som i dag skal etablere sig. Vi er ofte vidne til, som netop hr. Anders Andersen sagde det, at unge, som har uddannet sig ved landbruget, den dag de skal til at sætte bo, springer fra, fordi de simpelt hen ikke har muligheder for at sætte bo. Den udvikling vi er inde i inden for landbruget, hvor de enkelte bedrifter skal være større for i det hele taget at skabe et eksistensgrundlag for den enkelte familie, hvor der kræves flere og flere pengeinvesteringer med hensyn til mekanisering og rationalisering, gør det ikke lettere at få startet på landbrugsbedriften. Den håndsækning, som loven vil give de yngre landmænd, kan ikke klare generationsskiftet og heller ikke likviditetsproblemet, men jeg vil alligevel anse det for at være en værdifuld håndsækning.

For mig er det et spørgsmål, om man ikke, når man fremover skal drøfte eventuel støtte til landbruget, i højere grad, end man har gjort det tidligere, bør tilgodese de yngre landmænd, selv om det måske skal være på de ældre landmænds bekostning. Forholdene er jo væsentligt anderledes for den landmand, der har siddet på sin gård igen-

nem en længere årrække, end for den unge, som har købt inden for de sidste år. Den unge, der har købt inden for de sidste år, har betalt sin ejendom med en høj pris, en pris, der ikke står i rimeligt forhold til bedriftens afkastningsevne, men det er en pris, der er bestemt af, at andre befolkningsgrupper har været tiltrukket af at erhverve en landbrugsejendom, og det er en pris, der er bestemt af, at andre har haft bedre økonomiske muligheder.

Om de foreslåede ændringer skal jeg ikke gøre mange bemærkninger; vi kan som sagt tilslutte os dem. Der er efter vor opfattelse adskillige forbedringer i det foreliggende lovforslag; jeg kan nævne muligheden for, at der kan dispenseres fra reglen om, at der kun kan ydes lån og tilskud til den, der første gang har erhvervet en ejendom; jeg synes, denne dispensationsret til landbrugsministeren er meget værdifuld. Jeg vil også pege på dette, at overgangen til de bestemte procenttilskud gør det muligt, at der sker en hurtigere udbetaling, og det synes jeg er absolut påkrævet.

Jeg deler ikke den opfattelse, som jeg har hørt nogen give udtryk for, at dette at man på et forholdsvis tidligt tidspunkt, efter at bedriften er erhvervet, skal kunne få udbetalt tilskud, eventuelt kan betyde, at dette tilskud bliver kapitaliseret, dvs. at prisen på landbrugsejendomme derved stiger. Jeg tror altså, det er en overdreven ængstelse, man her lægger for dagen, for det ville i realiteten sige, at enhver forbedring inden for landbruget skulle betyde, at prisen på landbrugsejendomme steg, og det tror jeg næppe er tilfældet.

Som sagt skal jeg ikke gå i enkeltheder, vi forventer, at lovforslaget bliver sendt i udvalg, men der er dog endnu et par punkter, jeg gerne vil pege på. Det ligger sådan, at tilskuddet beregnes på grundlag af ejendommens skattemæssige værdi plus besætning og løsøre, men at tilskuddet maksimalt kan beregnes i forhold til 600.000 kr., og det er et spørgsmål, om dette beløb ikke bør forhøjes. Gennemsnitsejendomsstørrelsen stiger år efter år, vi har stigende prisniveau, beregningerne skal foretages på grundlag af 14. alm. vurdering, og selv om priserne efter denne vurdering ikke stiger meget, er vi dog vidende om, at noget vil de stige.